

نگاه

و دو نمایشنامه دیگر

نمایشنامه‌های ببینکل؛ رضایی‌راد (۲)

محمد رضایی‌راد

ناکجا (یک نمایش برای نوجوانان)

آدم‌ها

پدر / دختریچه / قاچاقچی آدم / سرباز
خارجی / تروریست / پرستارِ صلیب سرخ /
مهاجر / ناخدا / مأمور گمرک (جز پدر و
دختریچه همه نقش‌های دیگر را یک نفر
می‌تواند بازی کند.)

صحنه

صحنه‌ای خالی که باید با اندک وسایلی به
تجسم کوه و دشت و بیابان و دریا تبدیل
شود.

اولین صحنه

پدر و دختر وارد صحنه می‌شوند. لباس آنان
باید یادآورِ پوشش سرزمین‌های خاورمیانه
باشد. پدر عینک‌دودی بر چشم و عصایی
در دست دارد. نابینا نیست، اما چشمانش
کم‌سوست و به راهنمایی دختر نیازمند است.
کیسه‌ای بر دوش دارد که احياناً وسایل
ضروری‌اش در آن است و چفیه‌ای بر سر
دارد که نیمی از چهره‌اش را پوشانده است.
دختر که حدوداً سیزده ساله است، شالی بر
سر دارد و کیسه‌ای بر شانه که به احتمال در
آن‌هم وسایل ضروری و شاید عروسکی قرار
داشته باشد.

پدر: خلاصه... قصهٔ ما به سر رسید.

دختر: دلم می‌خوادم یه قصه رو یه بار از آخر
به بعد تعریف کنم.

پدر: قصه که به آخر برسه، دیگه بعدی نداره.

دختر: میشه بعدی نداشته باشه؟

پدر: چطوری میشه داشته باشه؟

دختر: تو میگی: «بعد از اون شاهزاده
و دختر باهم ازدواج کردن و تا آخر عمر
به خوبی و خوشی باهم زندگی کردن.»

پدر: خب؟

دختر: پس ادامه داره. بعدهش چیه؟ بعد از
اونکه باهم عروسی کردن داستانشون چی
میشه؟

پدر: اون دیگه اهمیتی نداره.

دختر: چرا نداره؟

پدر: بچه دار می‌شن و زندگی می‌کنن مثل
همه.

دختر: مثل تو؟

پدر: مثل من.

دختر: زندگی تو اهمیتی نداره؟ زندگی من
چی؟

پدر می‌ایستد و خستگی درمی‌کند. برمی‌گردد
و به پشت سر می‌نگرد. سعی می‌کند در
دور دست چیزی بیابد.

به چی نگاه می‌کنی؟

پدر: می‌خواهم ببینم خونه هنوز دیده می‌شه.

دختر: آره اون پایینه، کنار صنوبرها.

پدر: من صنوبرها رو نمی‌بینم.

دختر: دود رو باید ببینی. از خونه دود بلنده.

پدر برمی‌گردد و چند گامی برمی‌دارد.
می‌ایستد. کفش خود را درآورده و
سنگ‌ریزه‌هایش را می‌تکاند.

خسته شدی؟ می‌خوای استراحت کنی؟

پدر: راه زیادی در پیش داریم. (پدر به راه
می‌افتد.)

دختر: عجله‌ای نداریم، کسی هم
چشم به راه‌مون نیست.

پدر: چرا عموماً منتظرون ما.

دختر: منتظرون نیست.

پدر: گفته زودتر بیاییں. گفته همه‌چی را
روبه‌راه می‌کنند برآمود. گفت ما را از مرز رد
می‌کنند. برآش نامه دادم که داریم می‌آییم.
راه زیادی در پیش داریم. کوه، دشت،
بیابان، جنگل، رود، دریا، تقریباً نصف زمین
را باید طی کنیم. (پای پدر به چیزی می‌گیرد.
سکندری می‌خورد و می‌افتد.)

دختر: چی شد؟ اذیت شدی؟

پدر: نه.

دختر: باید مواظب باشی!

پدر: خدا زمین را برای کورها خلق نکرده،

وگرنه این همه پستی و بلندی نداشت.

دختر: تو کور نیستی.

پدر: دارم می‌شم.

دختر: عمو گفته اونجا چشمات خوب می‌شه.

پدر: اگه خدا یه روز چشماش رو می‌بست و
توى زمين راه مى‌رفت، تازه مى‌فهميد کورها
چى مى‌کشن توى اين همه جنگل و کوه
و دشت و بیابون، همه‌ش هم سنگلاخ و
چاله‌چوله. (برمی‌خیزد). راه زیادی باید بریم!

دختر: اگه عمو رو ببینی چطوری
می‌شناسیش؟

پدر: اون شبیه منه. گرچه یه خرده جوون‌تر.
معلومه که می‌شناسمش، هرچند بیست

ساله ندیده‌مش.

مدتی می‌روند.

دختر: جواب سؤال منو ندادی.

پدر: کدوم سؤال؟

دختر: زندگی تو اهمیتی نداره؟

پدر: برای توی قصه‌ها نه.

دختر: زندگی من چی؟

پدر: برای من اهمیت داره.

دختر: تو که قصه نیستی.

پدر: ولی قصه بدم خیلی.

دختر: همه رو بارها گفتی.

پدر: داستان نوح رو نگفتم برات.

دختر: همون که یک کشتی می‌سازه، از هر حیوانی یه جفت می‌بره تو شو؟ بعد توفان می‌آد و همه زمین رو آب می‌گیره.

پدر: گفتم برات؟

دختر: ده بار.

پدر: قصه یونس رو؟

دختر: همون که یه نهنگ اونو می‌بلعه؟

پدر می‌ایستد.

چی شد؟

پدر: یادم او مدم که دیشب خواب یه نهنگ رو
دیدم.

دختر: نکنه تو هم تو شکم نهنگ بودی؟

پدر: دیدم که خودشو انداخته به خشکی.

دختر: چرا؟

پدر: بهم نگفت.

دختر: باهاش حرف زدی؟

پدر درنگی کرده، به راه می‌افتد.

پدر: پس واقعاً انگار دیگه داستانی وجود
نداره که تابه حال برات نگفته باشم.

دختر: می‌تونی به جای قصهٔ یونس داستان
نهنگ رو برام تعریف کنی.

پدر: نهنگ‌ها داستان ندارن.

دختر: پس چرا خودشونو می‌ندازن تو
خشکی؟

پدر: کسی نمی‌دونه.

دختر: تو براش داستان بساز.

پدر: بلد نیستم.

دختر: پس دیگه قصه‌ای در کار نیست.

پدر: می‌تونم قصه‌ها رو یه‌جور دیگه برات
تعریف کنم.